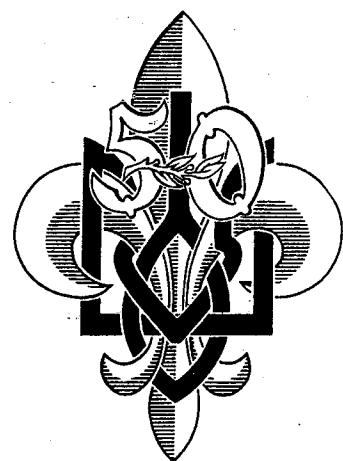

Вогонь Орлиной Ради

СКОБ!

ГОТУЙСЬ!

В О Г О Н Ъ

О Р Л И Н О І Р А Д И

Ч : 25

КРУГ БРАТЧИКІВ І СЕСТРИЧОК

Редакція: Пл. сен. Надя Кулинич
101 St. Marks Place
New York 9, N.Y.

Мовна коректа: Др. Василь Лев

Адміністрація: Пл. сен. Леся Юзенів
273 E. 3rd St.
New York 3, N.Y.

"ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ" - Журнал Виховників /-ць/ Пластового Новацтва.
Виходить неперіодично, на правах рукопису. Відбито офсетом 350
примірників.

Dupl. in U.S.A.

З М І С Т

1. Що повинні знати новацькі виховники /-ці/:

Плян праці на осінь - Крайова референтка УПНовачок пл. сен. Евстахія Гайдиш	стор. 2
Плян праці на осінь - Крайовий референт УПНоваків ст. пл. Тарас Когут	3
Новацькі сходини - ст. пл. Тарас Когут	4
Новацька проба та її проведення - пл. сен. Ольга Н. Кулинич	5
Новацькі вміlostі та їх проведення - " " "	7
Молитва Сирого Орла - пл. сен. д-р. Орест Гаврилюк	8
Новацьке дошкілля - пл. сен. Ольга Н. Кулинич	9
Назви роїв та гнізд - пл. сен. Денис Беднарський	10
Дещо із назовництва новацьких роїв - ст. пл. Світляна Луцька	11
Ройові відзнаки та знамена - пл. сен. Ольга Н. Кулинич	12
Зернятко маку - за "Веселкою"	13
Символи роїв - пл. розв. Петро Дармограй	14
Огляд новацьких таборів - Аргентина - Головний булавний УПН-ів пл. сен. д-р. Орест Гаврилюк	15
Іменини чи уродини - пл. сен. Ольга Н. Кулинич	16
Календар: вересень, жовтень, листопад, грудень	17

2. Що розказуватимемо нашим новакам-новачкам:

Осіння казка - пл. сен. Леся Храплива	18
Листопадова казка /вірш/	19
Гуляє вітер з листям /вірш/	19
Три брати /казка/	20
Осіння новацька пісня	21
Новацька пісенька	21
Вдовина лямпа - Л. Русова-Ліндблом	22
Історія книжки	23

3. Куток ігор:

Гри в домівці	25
Гри на майдані	26

4. З природничого записника:

Збирання листків - пл. сен. Ольга Н. Кулинич	27
рисунки листків - " " "	28
Король українських звірів - пл. сен. Леонід Бачинський	30

5. Майструємо:

Осінні листки - пл. сен. Денис Беднарський	31
--	----

6. Розвага:

Загадки, китайська ломиголовка	33
--------------------------------	----

7. Листування:

Вишкільні табори	34
------------------	----

Крайова референтка УПНовачок на ЗДПА пл. сен. Есвтахія Гайдиш пише:

Дорогі Сестрички!

Минув час літніх таборів, відпочинкових осель, відбутої Пластової Зустрічі - й ви відпочаті, повні нових сил і вражень вертаєтесь до пластових домівок, щоб знову розпочати виховну працю в новацтвом.

І ось про що найперше подумаете на самому вступі! Подумаете про зложення пляну праці на рік 1962-63, в загальному нарисі, о-після розложите плян праці на три місяці: вересень, жовтень, листопад. Сестрички гніздові скличуть сестричок на тиждень чи два перед стрічкою з новацтвом на сходини, на яких докладно обговорять плян праці на три найближчі місяці. Потому кожна сестричка письменно повідомить своїх новачок про перші сходини, означить докладно день та годину і сама прибуде на ті перші повакаційні сходини дуже точно. Провіріти картотеку, доповнити відбути проби на таборі та іспити вміlostей. Провіріти стан вкладок та передплати на "Готуйсь".

Про що будемо говорити з новацтвом у вересні?

Погода ще в осені буває гарна, дні ще доволі довгі, заплянуймо з новацтвом прогульку до парку, лісу чи на поле. При вогнику розказувати будемо про велику стрічу всіх пластунів, а може в ваших осередках є новачки, що брали участь у стрічі, тоді розказуватимуть і новачки свої враження. В вересні прибрati домівку. Започаткувати стінну газетку. Вибрati один рій /кожного тижня інші/ щоб на так званім "календарці погоди" записували, яка є погода.

Жовтень.

Намітити південну прогульку до парку. Збирання каштанів, шишок, жолудів, листків. Новацький кутик у домівці прибрati осіннimi листками та прикрасами, зробленими з жолудів, каштанів, шишок. Місяць жовтень це місяць книжки. Провіріти новацькі книгаозбірні. Зробити збірку книжок та вислати потребуючим дітям в Європі, Аргентині, Бразилії. Започаткувати вміlostь читачки, получену з новацьким змагом читання книжок. Започаткувати вміlostь вишивкарки. Якщо новачки в даних осередках такі вміlostі здобули, можна вибирati інші, напр. люблітелька минулого, редакторка або інші, але такі, що надаються до переведення в домівках.

Листопад.

Це місяць присвячений Українському Січовому Стрілецтву і клічеві "памятай про других". Якщо є можливості, відбути листопадовий вогниш в парку, получений з листопадовим змагом. Провіріти проби - продовживувати започатковані в місяці жовтні вміlostі. Якщо гніздо плянує дати якусь імпрезу на день св. Миколая чи Свят-вечірньої Зустрічі, пора призадуматися над сценкою та програмою, щоб на це був відповідний час до підготовки. Тому, що посили за границю ідуть довго, пора зробити збірку одягу чи грошей та вислати їх до запланованої країни, щоб у пору перед Різдвом та посилика була доручена. Завжди пам'ятати, що сходини треба підготовляти сумілінно - програма має бути дестосована до віку і заінтересувань дітей, переплітана піснями, грами - забавами.

та майструванням.

Кожного місяця навчити щонайменше дві нові пісні цілим гніздом /по дві строфки/. Кожного місяця зробити одну іграшку, яка надавалася би на виставку новацьких праць. Хроніки постійно треба продовжувати, і то дітьми під наглядом сестричок, а не виключно сестричками.

Коли Ви так, Дорогі Сестрички, будете підходити до своєї виховної праці - я вірю, що вона привнесе бажаний вислід.

Здоровлю Вас широ

Ваша сестричка Стаха

Крайова референтка новачок

Крайовий референт УПНоваків на ЗДНА ст. пл. Тарас Когут подає:

Напрямкі на вересень, жовтень, листопад і грудень.

Вересень: Теплі осінні дні дають зможу переводити сходини в парку, тому використовуймо цю можливість. Відбуваємо прогулочки, на яких запізнаваймо новаків з довкіллям. В осені найкраще вичувати назви дерев збирати листки. Збиранням листків за початковуємо вмілість збирача. /Вмілість збирача закінчить на останніх сходинах у листопаді/.

Жовтень: Відмітити коронацію короля Данила. Місяць жовтень це місяць книжки. Доложити всіх зусиль щоб у кожній домівці була бібліотека для вхідку новаків. Заходити новаків до читання книжок. Починати збирати передплату на "Готуйсь".

Листопад: Відмітити Листопадовий Зрив прогулкою або змагом. Розпочати індивідуальні вміlosti: філателіст, мистець, чи кореспондент. Заплянувати закінчити вміlosti найпізніше в лютому. До повище згаданих вміlostей не підготовляємо дітей на сходинах, діти підготовляються самі, а впорядник час до часу перевіряє підготовку та дає поради. Гнізда відбудуть збирки гнізда на яких новаки, що закінчили вмілість збирача, дістануть відзнаки.

Грудень: Всі новацькі пісні замінити колядами й щедрівками. Підготувати вертеп. Новаки повинні взяти участь у Свят-Миколаївській сценці. Припинувати, щоб новаки знали, чому маємо додержуватися різдвяних звичаїв.

Найважливіше заняття це сходини.

Час: 1 1/4 до 1 1/2 години. Сходини це різноманітна гра, що дає новакам виховний матеріал.

Мета: підготова до даної проби. Ми маємо різні мети, ось вони:

- 1/ підготова до зłożення заяви вступу /прихильники за 6 - 9 тижнів повинні одержати новацькі хустки/.
- 2/ підготова до 1-ої новацької проби на ступінь жовтедзюба /підготувати тільки тих, що дістали хустки (пластових новаків) 1 мають закінчених 7 1/2 року життя/.
- 3/ підготова до 2-ої новацької проби на ступінь юного орляти /підготувати тільки новаків жовтедзюбів/.
- 4/ підготова до 3-ої новацької проби на ступінь орляти.
- 5/ підготова до новацької вміlosti.

Тема: провідна думка сходин; все те, про що будемо говорити на сходинах. Тема з метою завжди йдуть разом. Коли метою є підготова до проби, то темами сходин повинні бути поєдинокі точки із вимог даної проби. В міру можливостей ніколи не відходити від теми, бо новацькими сходинами ми підготовляємо новаків до підвищення їх ступенів. З огляду на це підготовлення до публічних виступів під час новацьких сходин є проти новацької виховної програми. Підготови до всяких імпрез відбувати в окремому часі.

Новацькі сходини повинні складатися з таких елементів:

Відкриття /5 хв./ Почати точно в назначеному часі обрядом і привіттом. Обряд - це оригінальний початок сходин, що звичай починання сходин відповідно до назви роя, або часом до теми сходин. Дуже часто обряд це вигук - наслідування тварини чи птаха, після чого слідує привіт "Готуйсь".

Приклад: Рій "Круки" має такий обряд відкриття сходин: Коли наближається час сходин, братчик каже: "Круки, зараз починаємо наші сходини." Тоді новаки починають легенько бігати по кімнаті, махаючи руками неначе крилами і говорять "Кру, кру, кру..." Братчик дає знак руками вставитися в круг. Коли вже всі стоять у кругі, настає мовчанка і святотинний настрій. Тоді братчик каже: "Сьогодні ми запізнаємося з /1 подає тему сходин/. Чи Круки готові?" Одергавши відповідь "Тааааак!" братчик говорить привіт "Готуйсь" на що новаки так само відновідають. А тепер наступає привіт роя. Братчик каже: "Круки! - Кру, кру!" а всі новаки відповідають: "Покинь чужину!".

Розповідь: /10 - 15 хв./ Треба говорити, а не читати. Пояснювати незрозуміле, але тільки на запитання. Якщо новаки старші і беруть участь у розповіді, то це тоді гутірка. Розповідь це нічо інше як тема сходин, тільки подана в деталях. Розповідю чи гутіркою звертаємо увагу наших вихованків на тему, хочемо їх краще з нею запізнати способом відмінним від шкільної лавки. Допоміжні матеріали: "Готуйсь", "В. О. Р.", "Веселка", та інші.

Гра: /5 - 10 хв./ Може бути кілька ігор під час сходин, але гри мусять чергуватися, ігри рухові на переміну із іграми спокійними. Зараз після розповіді давати гру рухову та повторити її кілька

разів. Уважати, щоб новаки не розігрілися та по такій грі не пили води. Кожний новак бере участь у всіх грах. До особливих завдань при грах брати новаків по черзі.

Майстрування: /10 - 15 хв./ Робити прості й легкі предмети, щоб іх можна закінчити за одні або двоє сходин. Майстрування тільки тоді буде йти справно, коли кожний новак буде мати свій виряд. Майстрування давати по рухових грах.

Пісня: /5 - 15 хв./ Співати після спокійних гор, після або під час майстрування. Співати тільки новацькі пісні, веселі й бадьєрі.

Вивчити: Новацьку ранню молитву,

Новацьку вечірню молитву,

Пісню Жовтодзюбів,

Пісню закарпатських новаків,

Летить рій за роем,

Гей, там дружина наша йде, згляди, вивчити ті пісні, що іх новаки ще не знають. По змозі прошу вчити новаків пісні в повищенні поданому порядку.

Рисування, малювання: /5 - 10 хв./ Кожний новак повинен мати потрібний виряд - досить олівців та паперу. Найкращі рисунки, а сируємо те, що є пов'язане з темою сходин, давати до хроніки, або вивішувати на стінку роя.

Самодіяльна гра: /10 - 15 хв./ Це є інсценізація казки чи короткого оповідання. Перше новакам переказати казку, а опісля вони відіграють її. Самодіяльну гру можна переводити двома способами: братчик говорить казку - новаки наслідують рухи, або новаки говорять самі і наслідують рухи. Ця складова частина сходин забирає багато часу, і тому не побажано за часе включати її в програму сходин. Однаке, щоб новаки при нагоді могли показатися з "точкою", навчити дві до трьох самодіяльні гри й при нагодах з ними виступати. Тоді напевно не буде жодних скарг що "нам не дали десить часу на підготову".

Загадки, ребуси, хрестиківки: /5 - 10 хв./ Братчик мусить бути добре підготований. Всі новаки беруть участь. Можна це переводити у формі змагання, хто більше відгадає. є побажане, щоб на сходини, коли ця точка є в програмі, новаки приносили свої загадки, ребуси чи хрестиківки, а решта новаків буде їх відгадувати.

Інше: /5 хв./ Новацьке тайне письмо, вуэли, тощо. Цей час можна використати також на провірку підготовування до індивідуальної вміlosti.

Закриття: /5 хв./ Сходини кінчати обрядом, яличем роя та новацьким привітом. Перед розходом пригадати новакам, коли є наступні сходини та що вони мають принести з собою.

Новацька проба та її проведення.

Новак приготовляється на сходинах роя до проби три місяці. Довше приготувати непотрібно, бо вимоги проби не є важкі і їх мало. Підготова до проби закінчується новацьким змагом. Новацький змаг це перевірка знань новака та закінчення проби. Новацького змагу не можна переводити в домівці, бо він тратить свій ефект. Новацький змаг це тереновий змаг, це прогулька, на якій новаки виказуються знанням, засвоєним на сходинах.

Новацький змаг підготовляємо так: один братчик іде до парку чи лісу і вишукує відповідний терен. Парк чи ліс повинен мати стежечки, якими новаки йдуть. Дорога, якою йдуть новаки, не має бути довша як 1 кілометр, бо це не змаг на хід, а змаг на провірку знання. На 1 годину чи дві перед змагом братчик іде до парку і зазначує вихідний пункт а опісля пише знаки на вибраній дорозі та зазначує ще 4 до 5 точок та кінцевий - збірний. Ми можемо визначувати стільки пунктів, скільки виховників іде з новаками на прогульку, бо на кожному пункті мусить бути один братчик. Новаки приїжджають на вихідний пункт. Всі братчики розходяться на свої пункти, а один на вихідному пункті випускає новаків по одному або по два. Новаки йдуть за знаками та записують знаки. На кожному пункті новак дістас питання або завдання до виконання і опісля іде далі. Братчик на вихідному пункті мусить забавити новаків, що чекають своєї черги іти на змаг.

Інший спосіб проведення змагу це замкнене колесо, коли ми не маємо багато братчиків. Тоді траса змагу кінчиться на вихідносу пункті і в той спосіб творить замкнене колесо. Якщо ми маємо всього чотирьох братчиків, то маємо чотири провірні пункти. На одному місці /не конечно на одному з пунктів/ розділюємо новаків на стільки груп, скільки є братчиків. Кожний братчик бере свою групу новаків і йде навпростець до свого пункту. На свисток даний гніздовим всі братчики починають перепитувати своїх новаків одного по одному. Той кого вже перепитали, відходить до наступного пункту за знаками. Змаг кінчиться тоді, коли кожний братчик має знов коло себе всіх тих новаків, що з ними пройшов на даний пункт. Цей спосіб заощаджує багато часу і вижидання. Такий змаг триває не довше як дві години і після змагу, коли новаки бавляться, можна обрахувати скільки точок хто здобув і відразу проголосити, хто пройшов змаг і хто здобув перше місце. Якщо можна на даному місці палити вогонь, то є побажанням перевезти новацьку ватру, на якій новаки по першій пробі складуть обіцянку будуть іменовані новаками ховтодзюбами, а новаки по другій пробі будуть іменовані новаками юними орлятами. Щодо третьої проби, то залишити її на табір, бо й так у вимогах є точка відсуття табору.

Коли беремося підготовляти програму змагу, мусимо знати скільки братчиків візме участь, ~~тобто~~ тобто скільки пунктів будемо мати. Всі точки вимоги ділимо на стільки груп, скільки пунктів буде на нашому змагу. Вимоги кожної групи укладаємо у 3 до 5 питань. Питання треба писати на картці паперу, а під питаннями написати імена новаків що візмуть участь у змагу. За кожну добру відповідь новак дістас 3 точки /або більше, залежно від того, як ми собі заплянуємо/, за слабшу відповідь 2 точки, а за зовсім погану відповідь 1 точку. Не можна новакові давати мінусів за погані відповіді, бо як ми допустили новака до здавання проби, він мусить пробу здати. Як новак мало знає, то краще його на змаг не брати. Якщо ми маємо 5 питань то новак може здобути найбільше 15 точок а найменше 5 точок. Так виглядає кожний

пункт. Якщо в нас 5 пунктів і кожний має по 5 питань, то новак може добути найбільше 75 точок. До цього ми додаємо 5 або 10 точок за правильно записані знаки, 5 або 10 точок за взірцеву поведінку, можемо дати маленьке завдання по дорозі, де новак має зробити забавку з картки паперу чи щонебудь інше і додаємо ще 5 точок і так наш змаг має 100 точок. Хто здобуде всіх 100 точок, дістав похвалу і перше місце. Це трапляється рідко, тому новак, який має найбільше число точок дістас перше місце. Звичайно усталюється, що якщо новак здобув менше як половину вимаганих точок, він не здав проби.

Не кожний змаг мусить мати 100 точок, може бути і менше. Якщо ми маємо менше питань, менше пунктів то наш змаг не матиме 100, тільки 60, 70 чи більше, хіба що ми даватимемо новакові не 3 або 4 або й 5 точок за правильну відповідь. Змаг не поїде бути іспитом, а перевіркою? На одному пункті новак повинен діставати питання, а на другому завдання до виконання: відгадати предмети за допомогою лотику чи слуху, зав'язати вузол чи ще інше. Наступний пункт може знову бути важчий, і так далі.

Не дораджу переводити проби на весні перед таборами, бо новаки що здадуть пробу не зможуть здати проби на таборі. Вимоги проб важуть, що між пробами повинно бути 6 місяців часу, а від червня до липня лише 1 місяць. Раджу залишити переведення проб на табір, а новаки, що не будуть на таборі, зможуть здати пробу зараз після таборів у вересні.

Сірий Орел Надя

Новачкі вміlostі та їх проведення.

Новачківська вмілість це зовсім окреме заняття. Сходини вміlostі різняться від звичайних сходин тяглою темою. Коли ми візмемо вмілість літуна, то кожних сходин ми говоримо про літаки, літунів і майструватимемо літаки. Сходини вміlostі не мають присвоєної скількості точок. Коли новаки майструють човни в чорноморці, то на це потрібно багато часу і ми крім майстрування дамо ще пісню і одну чи дві гри, пояснення даного майстрування і це вся програма. Якщо в інших вміlostях вимоги є малі, то тоді ми наші сходини доповнююмо іншими точками, не поданими в вимогах уміlostі.

Звичайно переводимо вміlostі продовж 3-х місяців, отже будемо мати 11 - 13 сходин. Програми всіх 11 - 13 занять пишемо наперід і розкладаємо всі вимоги вміlostі рівномірно на поєднані сходини. При писанні програм сходин не сміємо забути, що в кожному четвертьріччі є роковини, свята і пам'ятні дні, про які ми мусимо згадати навіть тоді, коли новаки грають м'яч чи майструють.

Тепер насувається питання: як знатимемо, хто з новаків відповів вимогам вміlostі і повинен дістати відзнаку.

Після підготови до проби новак проходить змаг на прогулці на якому показує своє знання. До перевірки вміlostі змагу не потрібно. Новак проходить вмілість поступнено і ми бачимо, як він виконує свої завдання. Тому що нам важко буде пам'ятати всі осяги всіх членів роя, ми мусимо все записувати. Найкраще записувати точками. Коли новак

гарно виконав своє майстерування дістає 3 точки, коли новак виконав, але недбало і нестаранно, дістає 2 точки, а коли новак навіть не старався докінчити своє завдання, дістає 1 точку, а може й 0. Кожний вимозі надаємо певну скількість точок, так що ціла вмілість матиме 50 - 100 точок. До вимог вміlosti є добре додати точки за присутність на сходинах, за точність, за поведінку, допис до хроніки. Всі точки добре помістити у формі табелі, на котрій дозвемо пишемо імена новаків та рисуємо колонки, а поземо над кожною колонкою пишемо вимогу, за котру писатимемо точки. При кінці 3-х місяців наша табеля буде заповнена, а новаки з цікавістю будуть приглядатися, хто має найбільше точок. Вислід покаже, хто пройшов вмілість і хто яке здобув місце. Ми можемо поставити границю точок, тобто яку частину точок треба зробити, щоб пройти вмілість, 2/3 чи 3/4. Хто матиме менше точок, вміlosti не перейде. Новаки що часто прогукають сходини, погано заховуються матимуть мало точок.

Якщо трапляються новаки, що часто заховуються погано, писати на табелі мінуси. Більша скількість мінусів направляє багато поганих клопів.

Практика показує, що новаки, коли знають що за кожну гру на сходинах діставатимуть точки, старатисямуть поводитися якнайкраще та виконувати усі завдання найстаранніше. Точкування це змагання, а діти люблять змагатися, бо кожний хоче стати первім і дістати похвалу. Кінцеві змагання не мають такого ефекту, бо вони ще далеко. Тому ще раз відмічу, що до проведення вміlosti треба уживати табелі точкування, плюсів і мінусів для більшого зацікавлення дітей.

Сірий Орел Надя

Сірий Орел Брест

Молитва Сірого Орла

Боже, вчими, щоб я був завжди вірний
Рідному стагу - нашій Україні,
Твòм завітам завжди був покірний,
Був дійсним братом українській дитині.
Дай мені сили, щоб боротись сміло
І довершити наше святе діло.

О, дай мені орлиний ум могутній,
Щоб я відважно йшов шляхом правдивим,
Щоби беріг народу цвіт майбутній -
Вчим його бути сумлінним, сміливим!
Сірий Орел - щоб певно вів усіх -
Шляхом орлиним - новаків моїх.

О, дай мені орлину силу, Боже!
Щоб працював я і не ждав заплати...
Нехай пекельна жадна міць не зможе
Орлятам нашим крила поламати!
Хай до мети йдуть разом - в ногу,
А хай ім Скоби вказують дорогу!

Новацьке дошкілля.

Новацький вік починається із закінченням 7-го року життя. Так вирішено давніше і практика показала, що не треба знижувати віку, бо молоді діти ще незрілі до новацтва.

Наші діти йдуть до школи після закінчення 6 років. Батьки приводять дітей до Пласти, бо вважають що якщо дитина можейти до школи, то може вже бути новаком. Однаке батьки розчаровуються, коли їм кажуть що дитина ще замала до Пласти. Як це так, то де школи можейти, а до Пласти ні? Так, але пересічний братчик не диспонує відповідними аргументами і не має сили переконати батька. В школі дитина тільки вчиться початків письма, а в Пласті вимагають проб і вміlostей, яких дитина з першої класи не зовсім розуміє; для такої дитини потрібно казок, оповідань, ігор.

В нас нема довгого часу для праці прихильника, так як це водиться в юнацтві. В новацтві час прихильника триває всеого кількох тижнів. Тому було б добре зорганізувати щось у роді новацького дошкілля.

В деяких осередках осередках пробують організувати окремо рой найменших новаків - тобто дітей із першої класи. Кожний осередок провадить програму яка відповідає дітям чи виховникам. На цьому місці звертається до всіх тих виховників та виховниць, що провадили рой матеньких прихильників, щоб подали свої завваги, плани, програми, успіхи та невдачі своєї праці.

Я думаю що якщо батьки приводять дітей до Пласти, треба їх притяті. Відповідно до віку треба організувати рой. Старших дітей можна збирати в роях не конечно за віком, якщо скількість є замала! Але найменших - учнів першої класи треба обов'язково тримати окремо, але їх мусить бути найменше 6 - 8.

А програма? Не можна тим малим новакам давати хустки, поки не мине їм 7 років. Це треба прийняти як закон. Не давати їм трудної програми проб чи вміlostей. Сходини не повинні тривати довше як одну годину. Сходини переводити кожного тижня, або кожного другого тижня - відповідно до спроможності виховника. Виховником повинен бути старший пластун чи сеніор та повинен мати до пемочі юнака обов'язково в одністрою. Далі, звернути увагу на точність /так само як у школі/, на то-варискість підчас ігор, розказувати народні казки, оповідання із різною українською тематикою, легенди, перекази, навчити кілька віршків, кілька народних дитячих пісень, 1 - 3 легкі новацькі, та перевідлити багато ігор.

В програму сходин повинно входити казка чи оповідання, пісня чи вірш і кілька ігор.

Пробуйте закладати такі рої та пробуйте перевідлити працю. Може хто має готову опрацьовану програму на рік праці для таких роїв, напишіть до нас. Хто має завваги чи доповнення прошу писати на сторінках В.О.Р., щоб тим способом допомогти тим, що будуть провадити такі рої.

I. Назви роїв та гнізд.

Поодинокі рої називаються тваринними чи рослинними назвами, але всі вони мусять узгіднюватись із назвою гнізда, щоб:

1. був вигляд упорядкованості в назвах,
2. вдергати і зміцнити ідею гурту,
3. улегшити працею: окрім роїв та ціле гніздо може взяти собі за мету плекати прикмети тварин.

Для прикладу:

Правильно підібрані назви

Назва гнізда: "Степові друзі"
рої : ховрашок
цвіркун
жук
зайчик

Неправильно підібрані назви

Назва гнізда: "Степові друзі"
рої : ведмідь
рись
зайчик
дятель
півень

Згадані тварини живуть в степу, тому вони можуть входити в гніздо з назвою "Степові друзі".

Згадані тварини є різні відношення до їхнього місця життя, тому роєві назви зле підібрані.

Як узгіднювати назви роїв із назвою гнізда.

Назва гнізда:
Лісова назва
Гірська назва
Степова назва
Пташача назва

Назви роїв:
вживати лісових тварин чи рослин.
вживати гірських тварин чи рослин.
вживати степових тварин чи рослин.
вживати птахів.

II. Перед вибором назви.

Поки рій вибиратиме назву, братчик сам повинен знати приблизну назву, що гармонізуватиме з назвою гнізда. і навести новаків на правильний шлях вибору формою оповідання, яке підходило б до спеціально підготованих сходин для вибору назви роя.

Підібно є із вибором назви гнізда. Братчик повинен мати кілька готових назв, що гармонізували б із назвами роїв, і також попровадити гніздо на шлях правильного вибору назви, вживаючи оповідання що натякало б на відповідну назву, а в далішому використати і цілі сходини, присвячені цій меті.

Назва гнізда по змозі повинна в'язатися із Україною, назвами, що відносяться до гір Карпат, степу, Дніпра, Дністра, Прим'яті, або в якийсь інший спосіб зближеними назвами до терену України.

На таборі гнізда і рої можуть називатись тваринними чи рослинними назвами, але часто буває, що їх називається історичними назвами або назвами, які сполучені із кличкою року. Отже також і тоді до вибраної назви гнізда треба підбирати відповідні назви роїв.

III. Вибір назви.

1. Члени роя виберуть дві назви, якими хотіли б назвати свій рій, напр. "ліс" та "олень". Рій ділиться на дві групи. На знак кожна група старається силою голосу підтверджити, що їхня назва повинна бути вибрана. Береться ту назву для роя, де група була сильніша. Якщо дві групи мали однаково сильний голос, береться назву, яка більше підходить.

2. Голосування: за якою назвою більше голосів, таку затверджується.

Це саме робиться із гніздом і спосіб ч.:1 можна вживати на таборі де великий крик нікого не здивує, а спосіб ч.: 2 - голосування можна перевести в пластовій домівці.

Сірий Орел Денис

Дещо із назовництва новацьких роїв.

Одним із важливих чинників, що відограє чималу роль в вихованні пластового доросту й діє на уяву новака чи новачки, є назва рою. Назва, яку самі новаки вибирають під вмілим і зручним проводом свого виховника, розбуджує дитячу фантазію і стає неначе першим цементом, щоєднає досі гурт дітей-однолітків незнайомих із собою.

Вже в першій зустрічі новацького виховника з гуртом новаків муєтися бути вміло піддана та пояснена назва рою. Назва рою має символічну значення: новацьку якусь признаку даної тварини чи рослини /лев-відвага, філяка-скромність, орли-бистрість/, що ці рій повинен собі присвоїти.

Новацькі виховники не можуть легковажно приступати до справи називання рою і піддавати на скору руку якунебудь назву. Назва рою повинна бути пристосована в першій мірі до назви гнізда. Коли гнізде називається напр. "Степові квіти", рої в цьому гнізді повинні мати назви лише степових квіток, як волошки, маки, ромени і т. д. Так само коли гнізде зветься "Перелетні штахи", назви роїв повинні бути дестосовані до назви гнізда.

Тут саме хочу зупинитися над деякими назвами квіток, що їхніми іменами новачки радо називають свої рої.

Мак - квітка, що входить у категорію степових і польових квітів, дуже добре відома і розповсюджена по всій Україні.

Мак - по англійськи Poppy, по латині papaver.

Ми уявляємо собі мак як квітку з яскраво-червоними пелюстками. Але маки теж можуть бути білі, жовті, помаранчеві, рожеві і фіолетові. Та цей традиційний український мак, який ми часто співуємо в піснях і згадуємо в обрядах, все ж таки червоний.

Мак це квітка висока на 6 - 14 цалів. Цвіт складається з 6 - 8 подовгастих пелюсток. Листочки маку легко заокруглені. Корінь грубий, довгий на кілька цалів і наповнений помаранчево-червоним соком. Серединка маку спочатку жовта, а коли мак доспіє, стає чорною. Насіння

ня маку найкраще садити в пізну осінь. Маків не можна пересаджувати, бо вони при цім часто гинуть. Маки потребують багато сонця. Цвітуть звичайно пізно на весні і влітку. Пелюстки маків дуже ніжні, вони розцвітають нагло під теплим промінням сонця в цілій своїй країні, та вже на другий день, коли повіє сильніший вітер, забирає пелюстки з собою і лишає малу голевку маку, що згодом доспіває.

Користь з маку. Американські індіани вживали соку пламистого помаранчево-червоного маку на так звану военну фарбу, якою розмальовували собі обличчя. Цього соку теж давно вживали наші предки як лікувального засобу проти всяких кашлів і простуд. Мак теж іноді буває шкідливий. З його зернят виробляють опіум наркотик, шкідливий для людського організму. Давніше матері варили з маківок /сушених голевок маку/ вивар-чай, який давали дітям на успокоення і присипання. Це лікування-успокоювання дітей мало часом трагічні наслідки. Такі наслідки описує М. Вовчок в сповіданні "Горпина".

Маку вживаемо теж у харчовій промисловості. З зернат маку виробляють макову олію, якою вживають в куховарстві, печенні, варенні. Напевно кожний з вас коштував маківник, що його сама назва походить від маку.

В Україні не можна уявити собі дороги при якій не росли би маки, або поля пшеници, з поміж якої не виглядали би тут і там дики польові маки. Мак знайшов собі теж почесне місце в українському народному строю, а саме в віночку. Дівчата часто зривали маки і заквітчували ними собі волосся. Такі маки скоро вянуть, але коли потримати кінці їхніх стебелінок кілька хвилин над запаленою свічкою або газом, вони будуть триматися куди краще і довше.

Багато є різних легенд про червоний квіт маку. Одну з таких легенд можна знайти в "Веселці" червень 1957р. ч. 6 /84/ сторінка 47.

Коли новачки відкривають сходини, виконують якийсь обряд. В цьому випадку, коли рій називається "Маки", діти можуть, взявшись за руки сказати: "Ми маки ми квіти України,

Хоч ростем у чужій країні,
Як виростем великі,
Підем на службу Україні."

сестричка Світляна

Ройові Відзнаки та знамена.

Погляньте на різницю:

Іде група новаків. Мають або не мають число гнізда на правому рукаві. Ніхто не знає, з яких вони рой. Вони не мають ні ройових відзнак ні ройових знамен /прапорців/. На жаль так виглядає більшість новацьких гнізд.

Іде група новаків. На правому рукаві кожний має число гнізда, під числом гнізда кожний має відзначку свого роя. Перший із роя несе ройове знам'я. Так повинно виглядати гніздо.

Кожний рій повинен мати ройове знам'я, а кожний новак повинен мати відзначку свого роя. Ці речі дуже легко зробити не тільки сестричкам, але й братчикам. Ось послухайте;

"Ройове знам'я /хоруговка/ - жовтий прапорець із зеленою сильветкою роя у формі рівнораменного трикутника з підставою 8 цалів /20 центиметрів/ і висотою 16 цалів /40 центиметрів/.

Сильветка символу роя з зеленого матеріалу, нашита на округлий щитик жовтого кольору в промірі 2 цалі /5 центиметрів/."

/відписано із Новацького Правильника/

Для виготовлення знамен та відзначок роя найкраще вживати грубий жовтий фільц і тонкий зелений фільц. Із жовтого фільцу витяти знам'я та відзначки роя, а з зеленого фільцу витяти сильветки роя. Дві великі пришити до знамена /з двох сторін/, а малі нашити на округлі відзначки роя.

Краски фільцу жовта й зелена це ті самі, що іх новак дістас, коли здобуде другу новацьку пробу. Тому треба найперше роздобути відзначку другої проби, а опісля йти купувати фільц.

Тому що не всі братчики і сестрички вміють нарисувати свій символ роя, подаємо декілька загально вживаних ройових символів. В наступному числі будуть інші. Коли рій має оригінальну назву, не звір, не тілах, не квітка, хай напише до нашої редакції.

ОНК

за "Веселкою"

Зернятко маку.

Казочка безконечник.

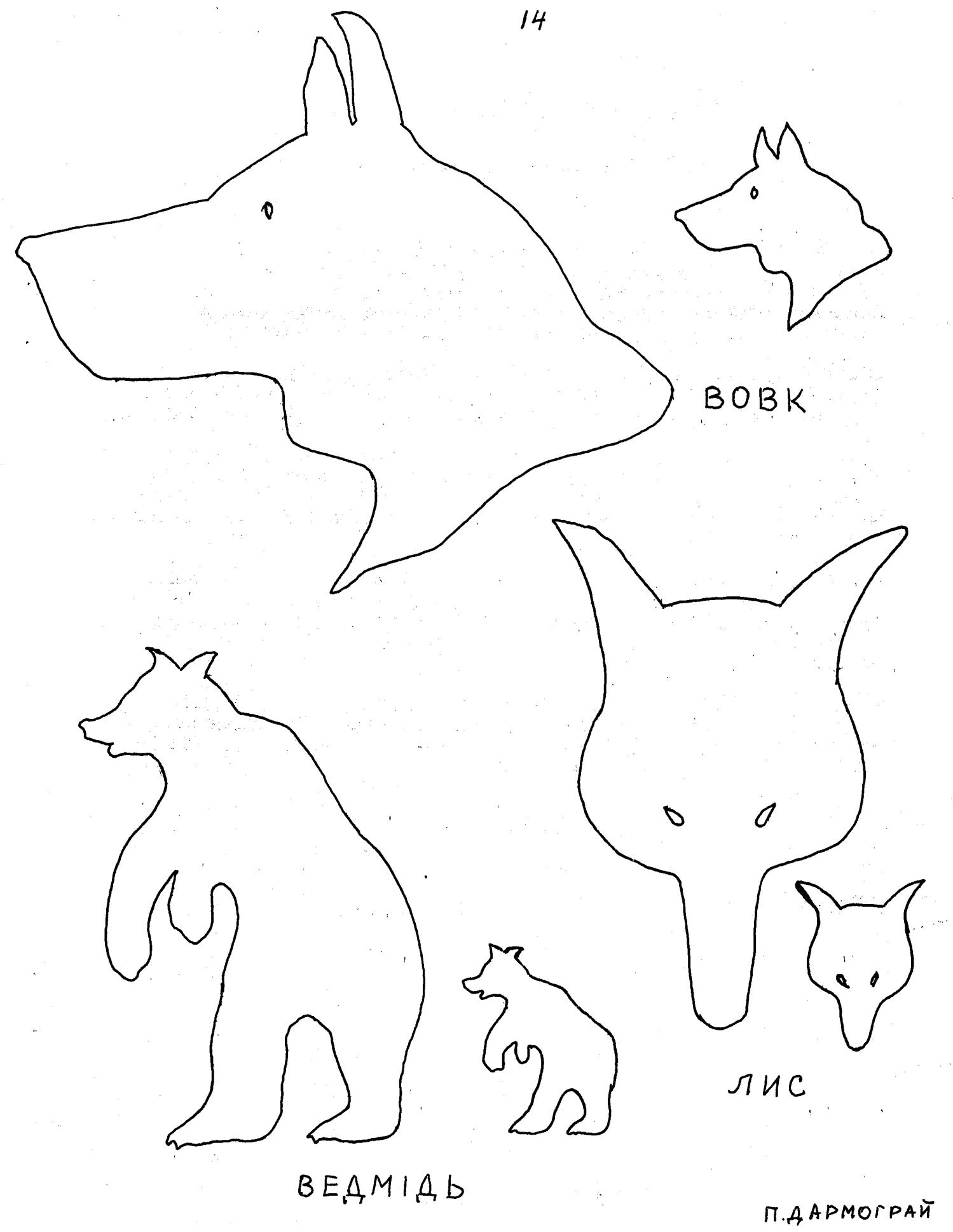
Було собі зернятко маку. А було воно таке манюсіньке, як крапка - не було на що й дивитися.

Побув вітер і заніс зернятко в траву. Мачок упав під траву і заснув. Спочатку прикрила його трава, а потім прикрив сніг. З весною почало пригрівати сонечко, от сніг і розтанув. Зернятко маку прокинулось, виглянуло і, побачивши, що вже прийшла весна, пустило в землю корінчик, а вгору - листочки. Витяглося в стебелинку. Нагорі нього було неначе зелене яєчко набубнявіло, а з нього повитикалася зім'ята одежинка. Одежинка вирівнялася і своїм гарним червоним кольором стала вабити до себе жучків. Потім та одежинка пороздирилася і облетіла, а на вершку застався маленький горщечок. Зразу горщечок був зелений, а потім почав жовтіти і твердішати. Зверху мав він покришечку, мов коронку з дірочками. В середині горщечка було як і хаті - наче окремі кімнатки, а в них - багато-багато макових діток - зерняток.

Подув вітер і почав розкидати - розсівати макові зернятка.

А тепер - починаймо казочку від початку...

14

О Г Л Я Д Н О В А Ц Й К ИХ Т А Б О Р I В

На терені Аргентини за роки 1954 - 1962

15 - 28.II. 1954. Новацький табір "Ненаситець II", Пунта дель Індіо. Організатори: ст. пл. Іриней Липинський і ст. пл. Любомир Думановський. Команданти: ст. пл. Іриней Липинський /перший тиждень/ і ст. пл. Любомир Думановський /другий тиждень/. Учасників: 19 новаків і 7 новачок.

20.II - 6.III.1955. Новацький табір "Лисоня", Пунта дель Індіо. Організатор: пл. сен. Михайло Івасівка. Командант пл. сен. Михайло Івасівка. Учасників: 15 новаків і 6 новачок.

28.I. - 12.II.1957. Новацький табір "Ненаситець ІУ", Пунта дель Індіо. Організатори: пл. розв. Дарія Василич і ст. пл. Володимир Шепарович. Бунчужні для новацтва: пл. розв. Дарія Василич і ст. пл. Володимир Шепарович. Учасників: 19 новаків і 14 новачок.

9 - 23.II. 1958. Новацький табір "Ненаситець У", Пунта дель Індіо. Організатор: ст. пл. Любомир Думановський. Командант ст. пл. Любомир Думановський, бунчужні: пл. розв. Олег Романишин і пл. розв. Трена Шиян. Учасників: 19 новаків і 14 новачок.

4 - 21. III. 1960. Новацький табір "Нове Підлюте I", Оселя Підлюте. Організатор: ст. пл. Анна Моссора. Командантка ст. пл. Анна Моссора, бунчужна пл. розв. Софія Іванік. Учасників: 16 новаків і 18 новачок.

10 - 27.I.1961. Новацький табір "Нове Підлюте II", Оселя Підлюте. Організатори: ст. пл. Анна Моссора і ст. пл. Олег Воловина. Командантка ст. пл. Анна Моссора, бунчужний ст. пл. Олег Воловина. Учасників: 15 новаків і 9 новачок.

28.I. - 12.II. 1962. Новацький табір "Сагара", Пунта дель Індіо. Організатор: ст. пл. Олег Воловина. Командант ст. пл. Олег Воловина. Учасників: 6 новаків і 1 новачка

Сірий Орел Сресть

Головний булавний УПН-ів

Іменини чи уродини.

Колись, давним-давно, дітей хрестили зараз після народження і давали їм імена святих того дня коли вони народилися. Люди не звертали уваги на дату народження і не пам'ятали її, але всі знали коли припадає того чи іншого святого і так знали, хто коли народився, якщо було потрібно дати народження.

Пізніше люди почали вибирати імена дітям. В деяких народів ще й досі дають дітям імена інших членів родини, як батьків, дідів чи інших. В Україні були поширені імена добре знаних святих, як: Петро, Іван, Микола, Юрій та багато інших, яких празник святкує церква. В останніх роках почали більше вживати слов'янських імен, як: Святослав, Ростислав, Божена і багато інших. Тих імен нема в календарях, іх часто друкують окремо як список слов'янських святих.

В ЗДПА не святкують іменини. Тут є люди різнородних віровизнань, і люди що не належать до жодних церков - яких календарів вони будуть додержуватися? Є багато імен, що іх навіть нема в календарях, бо це імена скорочені, перекручені, чи зложені із двох в одне. Отож тут святкують уродини.

Звичай святкувати уродини швидко перебрало наше новацтво. Часто на сходинах чуємо як то новаки святкують свої уродини, зовсім на зразок своїх школильних товаришів.

Святкування уродин помагає нам в одному: діти знають день своїх уродин, знають скільки ім років і в той спосіб ми можемо довідатися дату народження літини. Є правдою що часто і новаки по другій пробі не знають дати народження аж треба допитуватися скільки має років і коли має уродини.

Але що сталося з іменинами? Мабуть із переїздом через океан залишилися або загубилися по тому бокі. Їх тут не знають, а з ними і забувають наше традиційне "Многая літа". На уродинах співають звичайно спеціальну уродинову пісню. Більшість новацтва не вміє співати "Многая літа", а той не знає, що це таке.

Привернім в наше новацтво іменини! Хай кожний новак, кожна новачка знає день своїх іменин! Діти можуть запитатися батьків про це, або виховники можуть помогти шукати імена в календарях. Звичайно в календарях є більше як одне ім'я даного святого, тому треба вибирати іменини тоді коли це ім'я найближче до дати народження. Коли імени не можемо знайти в звичайному календарі, треба звернутися до річного календаря, або до молитовника.

Новацтво повинно на сходинах відмічати іменини і уродини поєдиноких членів рою. Це не мусить бути велике свято, коротке побажання братчика - сестрички, чи ройового і "Многая літа".

Подаю деякі слов'янські імена, загально знані між новацтвом:

Богдан	19.III., 7.II., 2.VI.	Мирон	17.III.
Богдана	6.II.	Мстислав	8.I., 10.III.
Божена	14.III.	Мстислава	9.III.
Борис і Гліб	6.UIII., 15.II.	Олег	7.UIII., 3.X..
Володимир	16.I., 9.IU., 28.VII.	Ольга	24.UIII.
Володимира	9.I.	Ростислав	17.I.
Всеволод	9.XI., 16.UIII.	Ростислава	17.I.
Вячеслав	15.IU., 28.IX.	Славомир	17.U., 5.XI.
Ігор	18.U.	Святополк	1.UI., 25.IX.
Із'яслав	6.UII.	Святослав	7.I., 3.U.
Любомир	1.U., 29.III.	Ярополк	11.IU., 28.U.
Любомира	21.III., 24.III., 24.UII.	Ярослав	21.I., 25.IV.
Людомир	10.XI.	Ярослава	27.II.
Мирослав	3.UIII., 20.III.		

Вересень

1. Андрій, Агапія /Гафійка/
3. Тадей і Василій
4. Ростислав
5. Іриней
7. Тит
8. Адріян і Наталія
10. Мойсей /Мусій/
11. Іван
12. Олександер /Лесь, Олесь/
14. Симеон /Симон/, Марта
18. Захарій, Єлизавета
19. Михайло /Михась/
21. Марія
22. Йоаким /Яким/ і Анна
24. Теодора /Дора/
25. Святополк
26. Корнило
28. Нікита
30. Софія, Віра, Надія, Любов

Листопад

3. Іларіон
5. Яків, Славомир
6. Арета, Всеволод
7. Маркіян
8. Димитрій
9. Нестор
10. Неоніля /Неля, Ніля/
11. Анастасія /Настя/
12. Зіновій, Зіновія
13. Стхій /Остан/
14. Косма і Дамян
19. Павло
21. Михайло /Михась/
24. Віктор
25. Йосафат
26. Іван
27. Филип /Пилип/
29. Матій /Матвій/
30. Григорій /Гриць/

Жовтень

3. Агапій
6. Іван
7. Текля
9. Іван
11. Харитон
13. Григорій /Гриць/
14. Марія
15. Юстина
16. Діонісій /Дозьо, Денис/
18. Харитина /Харитя/
19. Тома /Хома/
20. Сергій
21. Нелагія й Таїсія /Тася/
22. Яків
24. Филип /Пилип/
26. Карпо
29. Лонгін /Льоньо/
31. Лука

Грудень

1. Платон, Роман
3. Григорій /Гриць/
4. Марія
6. Григорій /Гриць/
7. Катерина
8. Климент
10. Яків
11. Степан
13. Андрій
17. Варвара
18. Сава
19. Микола
20. Амвросій
22. Марія
23. Славомир
24. Данило /Данко/
25. Спиридіон
26. Євген /Геню/, Лукія, Орест
30. Данило /Данко/
31. Севастіян

ОСІННЯ КАЗКА

Княжна Осінь у короні із золотого листя, вся в золоті, сидить на престолі на підвищенні. Біля неї стоїть крилатий лицар - Вітер. На боках сидять Жовті Листочки та Хмаринки.

Вітер: Сіла Осінь-княжна на престолі
В'ялим листям вишиває шати...

Листочки хором: Ой кому ж, кому вони чудові?
Хто буде іх, срібні, одягати?

Осінь: Ой межу жовтими листками,
Вишиваю шати ці чудові
Тій Землі, що стояла боями,
Тій Землі, що скрупана у крові...
Тій Землі, що радіє сіала,
Мерехтіла у премінні велі,
Тій, що єще нравди зустрічала
І бої зівяяті в чистім полі.

/Танцюють Жовті Листочки та Хмаринки під мелодію пісні "Як з Бережан до кадри"/

Вітер: Сіла Осінь-княжна на престолі,
З павутиння серпанок звиває...

Листочки хором: Ой кого ж прикриє він поволі,
Ой кого до сну захоликає?

Осінь: На могили з білими хрестами
Серпанки злетять мої шовкові,
Тим, що сплють утомлені боями,
Що колись боролися у Львові.
Що колись відважно в бій ставали -
Піднімати Червону Калину,
Що навіки в пам'яті остались,
І не бути ніколи ім загину...

/Чути пісню: "Гей, у лузі червона калина", машерують стрільчики та уставляються на сцені./

Вітер: Сіла Осінь-княжна на престолі
І вінок з калини виплітає...

Листочки хором: Ой чиє ж вкрасить він горде чого,
Переможців він яких ввінчає?

Осінь: Ой плету, плету вінок з калини
Тим, що бліснуть славою новою,
Лицарям майбутнім України,
Тим, що завтра стануть вже до боя.

Що дітьми сьогодні на чужині
Набирають знання в рідній школі,
Щоб добути волю України,
Привернути давнє сонце волі!

/Грає сурма: "Ми ростем, ми надія народу", машерують неваки, єдині в одністроях із знаменами роїв - другі зі шкільними торбинами та книжками. Стაють кругом Осени. Осінь ветає. Всі співають "Ще не вмерла Україна"./

Заслена

Л. Х.

з "Готуйсь" ч. 6/1954

Листопадова казка

Осінь йде у тумані сповита,
Журавлі понад полем летять,
І всміхається спомином літа
Той тужливий, сумний листопад.

Над стернею зчорнілою вітер
Кучерявить поблідлі вогні -
Біля ватри розсілися діти,
Що худобу насуть на стерні.

Мерехтять стрічечки полум'які,
Туга стелеться в сірій імлі,
І здається: мчать коні булані
І закуті у сталь лицарі...

І здається, що бурею зминуть,
Сірі хмари розступляться вміть,
Прапори замулють по долині,
Сонце шоломи позолотить...

Тихо стелеться бабине літо...
Журавлі понад полем летять...
Вітер казку розказує дітям,
Тим, що створять новий листопад!

/На мельодію: "Як
з Бережан до кадри"/

Гуляє вітер з листям,
Летять листки шовкові
І спогади колишні
Встають листопадові.

Коли в заграві ранку
Вставала давня слава,
З могили воскресала
Українська держава.

Коли в осінній ранок
На рідне, вільне місто
Тихесенько спадали
Листочки золотисті.

Коли бої лунали
Між мурами у Львові,
І кров'ю записались
Казки листопадові.
Летять листки шовкові,
Шепоче вітер з листям,
Казки листопадові
Снуються золотисті.

КАЗКА:

ТРИ БРАТИ

Був собі давним-давно князь та мав трьох синів. Всі були розумні і сильні, що дикого тура за роги брали, та зручні, що стріляли птиць на льоту.

Шанували вони свого батька - старого князя, а князь любив їх і всі хили щасливо.

А було в тій країні дивне джерело під високою скелею. Хто в його воді обмився, той ставав із хворого здоровим, із старого молодим, із нещасного - щасливим.

І ціла країна раділа, що є в них таке джерело. Та ось склалося нещастя: прилетіла незнати звідкіля лята тварюка - змій, та поселилася при джерелі. Як день, так ніч сиділа біля джерела, і хто лише посмів наблизитися - вбивала його.

Сум та жаль настав тоді по цілій країні. А найбільше захурився старий князь та його сини.

І от каже найстарший князенко:

- Не терпіти ж нам такої наруги! Дозвольте, батеньку, взяти коня вороного, золоту зброю та поїхати вбити змія.

- Ідь із Богом! - сказав старий князь.

І взяв найстарший князенко вороного коня та золоту зброю і поїхав до схід сонця до джерела. Приїздить - сидить змій на камені та огнем і димом дихає.

Виймив князенко обосічного меча, щоб змія зарубати, та змій як не кинеться на нього! Меча Йому із рук вирвав, коня вбив, самого його попік огнем, кігтями подер. Ледве живий повернувся найстарший князенко пішки до свого замку.

Каже тоді середуший князенко:

- Не повезло моєму братові - так я попробую. Не терпіти ж нашій країні такої наруги! Дозвольте, батеньку, взяти коня карого і срібну зброю та поїхати воювати із змієм.

- Ідь із Богом - сказав старий князь.

І взяв середуший князенко карого коня і срібну зброю та поїхав до схід сонця.

Приїхав - побачив змія на камені над джерелом. Вхопив списа кошованого та хотів ним змія проколоти. Та змій його списа мов соломинку зламав та кинув на нього. Огнем попік, зубами покусав, коня убив. Ледви живий повернувся середуший князенко пішки у княжі тереми.

Пішов тоді третій - найменший князенко. Взяв коня сивого, зброю сталеву, але й Йому не поталанило. І він повернувся пішки, ледви живий, без коня та без зброї.

Захурився, заплакав старий князь.

А тоді князенки кажуть:

- Не поталанило нам одинцем змія вбити, то попробуймо всі разом.

- Ідіть з Богом, сказав старий князь.

І пішли вони в трійку. Що змій на одного нападе, а другий його з боку так і рубає. Не довго й боролися - згинув лютий змій.

А три князенки, всі разом, переможцями у свій замок повернулися.

І з того часу, хто хотів - міг знову приходити до джерела за цілющою водою.

Мета: підготова до заяви вступу.

Тема: співпраця в рою.

Цим оповіданням - казкою стараємося навчити прихильників гуртового співжиття, співпраці. Інша казка що відповідає цій темі це "Звірячий зимовик", який можна також заінсценізувати. В цих сходинах добре є використовувати гри такі як "Квач-подай руку", "Визволення бранця" та інші гри в яких потрібно співпраці чи помочі. В таких іграх можна міняти назви та обставини відповідно до розповіді /до теми/.

Редакція

Осення новацька пісня

Прилетів бистрий вітер,
Гукнув нам навздогони:
Ходи, малий новаче,
Зо мною в перегони.

Ідуть, ідуть орлята
Дібровами, полями,
Мандрують навперейми
Із буйними вітрами.

У лісі, і діброві
Заблісли мідлю роси,
Це осінь промениста
Розплела свої коси.

Ідуть, ідуть...
В дуплі старого дуба
Сова вже ладить хату,
Ведмідь Бурмило в гаврі
Кладе собі загату.

Ідуть, ідуть...
У вирій вже лелки
Збираються летіти,
За ними стежать пильно
Малі орлята діти.

Ідуть, ідуть...
Ідуть, ідуть...

Новацька пісенька

Казали тато й мати
Книжку завжди читати:
— Книжки читайте всходи,
А вийдете у люди!

Казала нам сестричка,
Що книжка невеличка,
Це другий найкращий в світі,
Зимою чи у літі!

ВДОВИНА ЛЯМПА

Була собі бідна вдова. Жила вона у хатині над самим берегом моря на горбочку. Не було в неї дітей і вона завжди була сама. Була вбога і мусіла важко працювати.

Одного вечора сиділа вона за своєю роботою. Вітей гнав із моря хвилі, що розбивалися об скелю саме біля цієї вікна. Вдові стало наче соромно, що вона сидить у хаті, тоді коли моряки гинуть на морі у таку погоду на своїх човнах, що їх буря може легко розбити об скелісті береги. Вона сказала собі: "Хіба я не можу помогти цим людям?"

На скелі в цьому місці не було маяка - морської ліхтарні, що вночі освітлював би це небезпечне місце. Тож вдова зраділа думкою і порішила виставляти світло на своє вікно, щоб попереджувати моряків про небезпеку. Вона обчислила, що коли працюватиме цювчора одну годину довше, зможе заробити на нафту, щоб світити нею лампу. От і стала вона виставляти кожного вечора засвічену лампу на своє вікно і так рятувати моряків. Робила вона цілих п'ять років, що-вечора. Ніколи не ждала вона на якусь нагороду.

Та добре діло в світі не пропаде. Моряки, що цієї лампа зберегла життя, дізналися про вдову, і стали присилати їй гостинці із країн, куди вони плили: з Японії чай, з Індії хустки, з Франції шовк, із Еспанії виноград. Більшу частину тих дарів вдова віддавала вбогим та хворим і раділа, що має що роздавати.

До самої смерті ставила вдова лампу, повну нафти, на своє вікно. Моряки, що цієї вони кріптували, любили її і вона вже не була більше саломтня. Во думка, що цій повелося зробити людям добро, жила з нею і давала їй щастя.

Переклада з англійського
Л. Русова-Ліндфлос

"Готуйсь", ч. 5/1954

Мета: підготова до 1-ої проби.

Тема: добре діло.

На сходинах, коли використовуємо повище подану розповідь, треба додати ще 5-ти хвилинну гутірку, щоб добре дітям пояснити добре діло. Завести записник добрих діл, до якого перед сходинами кожний член рою впише найменше одно добре діло що зробив попереднього тижня. Підібрати відповідні гри, в яких новаки мали б нагоду зробити щось доброго.

Редакція

ІСТОРІЯ КНИЖКИ

Бачите, ось я держу в руках книжку. А як думаете - чи якби ми жили яких кілька тисяч років тому, чи ця книжка виглядала б так само? Певно, що ні!

Тоді це був звиток не паперу, а папірусу, тобто листків такого дерева, що звалося папірус. Тоді ще інших книжок не знали. Було це в старинній країні - Єгипті, де росло це дерево. А де його не було - як ось в Асирії, писали на цеголках із глини - поки вони були ще мокрі, а спісля висушували та випалювали цеголки.

І письмо було не таке, як сьогодні. Ще люди не знали таких букв, що кожна із них означає якийсь звук. Тоді, коли хотіли написати якесь слово, напр.: "сонце" - просто рисували сонце. Аж пізніше фенікійці винайшли таке письмо з букв, як нині ми ним пишемо.

З часом люди почали писати на пергамені. Це була дуже тонесенько виправлена теляча шкіра. Писали чорнилом, що буле зроблене із саджі та гусачим пером. Тому й наше металеве перо, що нині ми сьогодні пишемо, називаємо "пером". Кожну книжку мусіли люди тоді переписати рукою, коли хотіли її мати. Готову книжку звивали в трубку, що звалася "звиток", а що вже було прочитане, знову звивали. Бачите - тоді книга виглядала не так, як сьогодні. Книги переписували звичайно священики-ченці, і таку одну книгу треба було нераз переписувати цілими роками. Тому книжок не було тоді багато - та були дуже дорого.

Згодом почали розтинати сторінки з книжки та справляти її так, як сьогодні, тільки все ще була вона велика і оправлена в дошки.

Аж десь 500 років тому все змінилося. В першу чергу до Європи привезли з Китаю спосіб, як робити папір. Роблять його із шматів, що так довго варять, аж поки вони не заміняться в одну масу. Тоді цю масу перепускають через валуни, вона висихає і є папір. Папір куди дешевіший за пергамен, та легше його робити. Тепер роблять папір теж із дерева, подібно, як із шматів.

Та цього мало - люди навчилися ще і писати відразу в багатьох примірниках. Як? - спітасте. Пригадайте, як виглядає печатка. Бачила кожна печатку? На такому кружочку чи прямокутнику там вироблені букви, і коли насмаруємо цей кружочек фарбою, можемо відбивати напис на печатці стільки разів, скільки хочемо. А можна таксамо вирити цілу сторінку - і всі сторінки в книжці і так відбивати можна цілу книжку - скільки разів хочемо. Це куди легше як переписувати кожний раз рукою. Правда?

Ця штука називається друкуванням. Та коли так передрукуюмо книжку, тоді вириті сторінки треба хіба викинути! Тому придумали ще краще: вирізувати в дереві не цілі сторінки, а поодинокі букви на маленьких ковбочках. З букв укладали слова та речення. Вкладали їх разом у рамку, щоб не розлетілися, і тоді відбивали їх на папері. А покінчили одну книжку - розсипали букви та укладали з них другу. Тепер ці ковбочки - черенки виливають з слова.

Друк винайшов німець Іван Гутенберг в 1450р. А в Україні перший почав друкувати Іван Федорович. Він спершу був у місті Острозі на Волині та там надрукував Святе Письмо, або Біблію в 1581р., а потім перехав до Львова, де заложив свою друкарню та друкував різні книжки.

З того часу в Україні постало багато друкарень. Майже кожний монастир чи школа мали свою друкарню, то й книжок стало багато.

А тепер подивімся, як то постає книжка. Хтось її спершу мусить

написати. Писати книжку не легко, та треба до цього дуже багато вчитися. Написану книжку, або рукопис передає автор /бо так називається той, що пише книжку/ до видавництва. У видавництві редактор переглядає рукопис та, як треба, поправляє його. Опісля рукопис іде до друкарні, і там його передруковують так, як ми вже знаємо. Тоді щойно бере в руки що першу відбитку коректор, і поправляє всі помилки, які зробити в друкарні, бо такі похибки дуже легко зробити. Тоді передруковують книжку другий раз, вже "на чисто" а тоді віддають до переплетні, де розтинають сторінки і дають книжці окладинку, справляють книжку. Щойно тоді дають книжку до книгарні, ді ми її купуємо.

Книжки є різні - є з казками, оповіданнями, віршами, або такі, що з них вчимося - підручники.

Як бачите, треба дуже багато праці, щоб написати книжку, тому треба вміти добре пошанувати книжку. Не вільно на ній нічого рисувати і дописувати. Не вільно брати її брудними руками та читати при ідженні. Коли дістанемо книжку, треба її обгорнути в папір, підписатися на ній, не загинати карток книжки, а зазначувати собі закладкою, доки ми дочитали. Після читання треба ставити книжку завжди на те саме місце на полищку чи в шафку.

Дуже гарно виглядає, коли маємо в хаті багато книжок, цілу книгозбирню, або по вченому "бібліотеку". Книжок ніколи не можна мати за багато, бо кожна книжка розкаже нам щось нового.

Але треба нам знати, що не всі книжки є гарні. Є багато таких поганих книжок, що їх недобрі люди лише на те видають, щоб ми навчилися поганих речей, бо вони не журяться тим, що ми будемо читати. До таких поганих книжок належать "камікси", що їх можна купити всюди на прилавках по 10 центів. В них і образки погані, і те, що там написане, не дуже мудре. Добра новачка відразу пізнає, що таких книжечок читати не годиться.

А зате добра новачка може все похвалитися, скільки українських книжечок вона прочитала, та вміє розказати, що там написано. За це її напевно всі будуть хвалити.

Із "Оповідання для новачок"

Мета: така сама як і **тема**, однаке кожного року ми присвячуємо одні сходини в жовтні книжці в загальному, тому мета залишається та що була намічена на даний квартал. У новачок метою може бути підготова до однієї із вміlostей де треба читати книжки, ну і дещо знати про саму книжку.

Тема: Історія книжки.

На цих сходинах можна показати як вибирається книжку в папір, як направляється подерту книжку /клеєм, особливою прозорою плястиковою тасьмою що зветься бібліостекарська/, можна показати зразки інших азбук, можна рисувати закладку до книжки, новачки можуть почати вишивать закладку до книжки /сестричка повинна мати все готове, нарисований взір, папір і крейдки до відрисовання, кусочек матерії - найкраще панами/, нитки, голки, ножиці/, можна започаткувати змагання читання книжок /від жовтня до Різдва/, можна почати щадити гроші щоб до новацької бібліотеки купити книжечку, можна започаткувати новацьку бібліотеку, можна перевести гри пов'язані із читанням книжок. При цій нагоді можна зробити прогулку до друкарні /найкраще до української, але на перід повідомити, щоби було кому дітям дати деякі пояснення/, або до бібліотеки, щоби дітям показати старі книжки, які були друковані кілька століть тому.

ГРИ В ДОМІВЦІ

ВИКЛИК

Гра для роя

Кожний учасник рисує десять квадратиків получених зі собою. Один починає гру і каже ім'я. Його сусід має сказати інше ім'я, що починається на ту саму букву. Перший рахує до десять. Якщо другий не відповів перед десять, то перший замальовує собі один квадратик і викликає в той сам спосіб третього з черги при чому каже ім'я на зовсім іншу букву. Коли третій скаже ім'я перед десять, замальовує собі один квадратик і викликає наступного учасника.

Виграє учасник, що перший замалював усі свої квадратики. До виклику можна уживати імена власні, ріки й міста України, звірят, птахи, рослини та інше.

ЛАНДЮЖОК

Гра для роя

Учасники гри сидять у кругі. Один починає гру і говорить якесь слово /іменник/. Його сусід на право має сказати інше слово що починається на останню букву попереднього слова /стіл-ліс-сила і т.д./. Якщо другий не знайшов відповідного слова, тоді третій має дати відповідь. Хто три рази не потрапить дати відповіді, перестає брати участь у грі. Виграє той, що залишився останній.

В цій грі можна на початку брати всі знані слова, імена та назви. Пізніше можна брати тільки певну групу слів, як імена, птахи й звірі, дерева, географічні назви та інше.

МІСТА Й РІКИ

Гра для роя

Учасники гри сидять у кругі. Один починає гру і каже голосно своєму сусідові з права назву ріки /Дніпро/, сусід має сказати йому назву міста положеного над названою рікою /Київ/, а учасникові з права каже назву іншого міста /Галич/. Отже кожний учасник гри відповідає сусідові на ліво, а питаеться сусіда з права. Якщо хтось став і не вміє називати міста чи ріки, всі учасники рахують в голос до десять. Коли до десять він не відповість, відходить від гри.

ТРИ СЛОВА

Гра для роя, гнізда

Учасники стають в коло, братчик в середині. Братчик каже три слова і чекає, хто з учасників зложить речення із цих трьох слів. Неправильні речення відкидати, за правильні давати точки. Напр. ми, сонце, парк - відповідь: коли світить сонце, ми йдемо до парку.

ГРИ НА МАЙДАНІ

Мисливці

Гра для роя або гнізда.

Виряд: 2 до 4 малих мягких м'ячиків.

2 новаки /якщо грає рій/ або 4 /якщо це гніздо/ є мисливцями і кожний з них має один м'ячик. Вони стоять у різних місцях майдану. Всі інші новаки це звірі і довільно бігають по "лісі". На знак братчика всі "звірі" стають нерухомо на місці, а ловці пробують влучити одного із них м'ячиком. Стоячи на місці можна відхилятися від м'ячика. Поцілений м'ячиком ловить м'ячик і йде на місце мисливця, мисливець що не "зловив" "звіра" залишається на своєму місці. "Звірі" знову бігають вільно аж до знаку братчика. Виграє новак що ніколи не був поцілений, та мисливець що за кожним разом поцілив "звіра".

М'яч із кола

Гра для роя.

Виряд: шматяний м'ячик або дерев'яне кружельце, однometрова палиця для кожного участника.

Нарисувати на землі коло проміром 24-30 стп /8-10 метрів/. Один стає в середині кола з м'ячиком. Всі інші стають на обводі кола. Кожний охороняє просмік між собою і своїм сусідом з права. Той, що є в середині, старається вибити м'яч з кола, а грачі стараються затримати палицями. Коли грач не вспів відбити м'яча і м'яч опинився поза колом, він іде до середини. Виграє той, що мало або зовсім не був в середині.

Передача м'яча у чотирикутнику.

Гра для гнізда.

Виряд: 4 відбиванкові м'ячі.

Нарисувати на землі квадрат, сторони якого дорівнюють б 18-30 стп /6-10 метрів/, а в середині квадрату нарисувати коло проміром 6-9 стп /2-3 метри/. Поділити грачів на 4 дружини з одинаковим числом членів. Кожна дружина стає на розі чотирикутника і висилає одного члена до кола. На знак провідника той, що в середині, кидає м'яч до кожного в розі чотирикутника по черзі, останній з дружини займає місце в колі і гра продовжується поки до кола не повернеться той, що був першим у колі.

Виграє дружина що найшвидше закінчить гру.

Кожна дружина повинна мати суддю, щоб рахувати незловлені та неправильно кинені м'ячі. Тоді можна б оцінити не тільки швидкість але також і привильність гри.

ЗБИРАННЯ ЛИСТКІВ

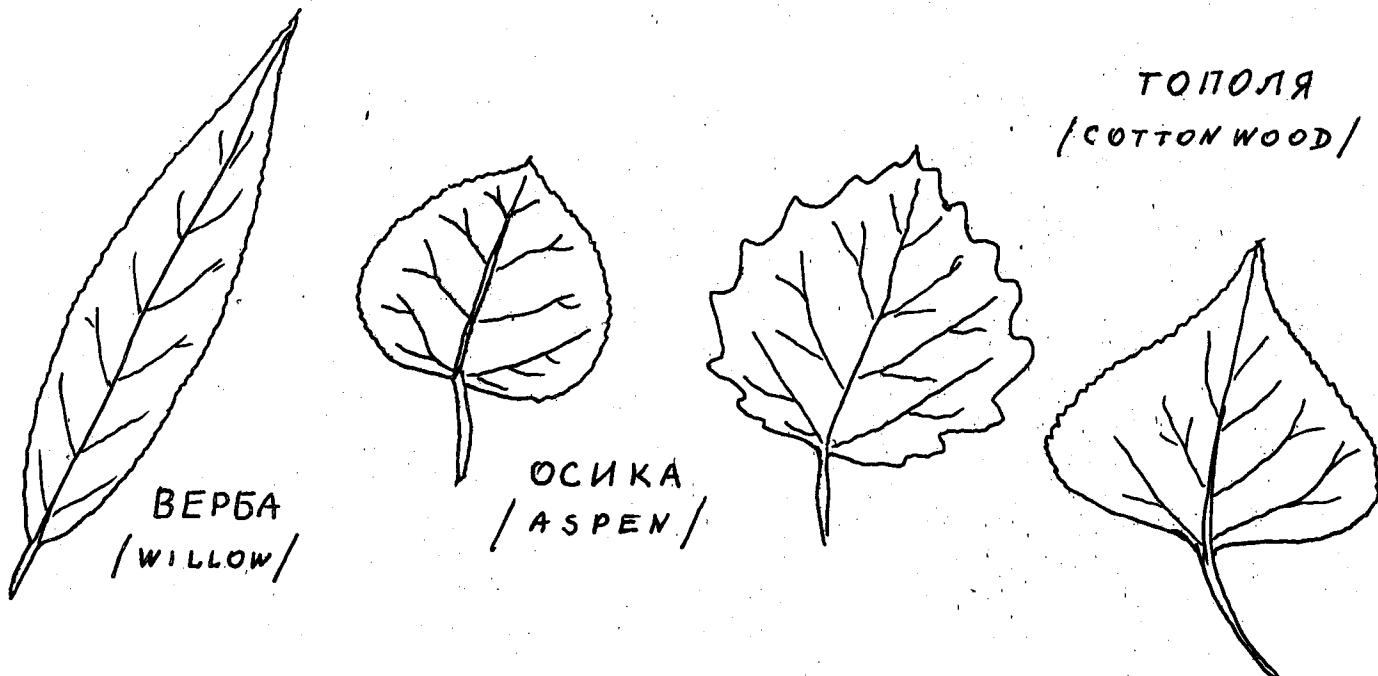
Коли прийде до нас золотиста осінь і почне малювати листочки різноцінними красками, діти бігають парками, лісами та приносять додому цілі китиці найкращих листочків. Але ці листочки вкоротці сплюняються на смітті, бо вони зів'януть і отратятъ красу.

Ми повинні використати це зацікавлення осінніми листочками і обернути в щось тривале та корисне, а саме альбом листків. Діти далі будуть збирати листочки, але все не із землі, але прямо із дерева, не цілі китиці але 4 - 6 найкращих. Можна піти з дітьми до природничого городу, де дерева підписані і ми не потребуємо клопотатися, чи ми називали даний листок правильно. Ці листочки мусить бути сухі. Як тільки прийдемо додому, відразу треба їх поставити під прасу - може це бути телефонічна книжка, або декілька грубих книжок з пельничкою. Листки треба поставити до старого зшитка, прочитаного часопису, старої телефонічної книжки, але кожний окремо, та придатити тягарем, щоб вони висотили та спрасувалися.

Тепер нам треба мати альбом. Альбом на листки мусить мати тверді картки /ніколи не наклеювати листків до звичайного зшитка/, бо сухе листя дуже скоро ломиться, кришиться і випадає з альбому. Можна брати альбом на світлині /але такий що має папір ясний - не чорний/, або альбом до наклеювання збірок /так званий "скрепбук"/, або поодинокі картки твердшого паперу, які відтак самі зшиємо разом.

Листки клейти так: беремо два одинаковісінні листочки і ставимо побіч себе, один верхнім боком догори, а другий спіднім боком догори. Опісля краємо пасочки тасьми до клеення /найкраще брати плястичну тасьму довільного кольору, або тасьму прозору до направи - "мендінг"/ та приклеюємо листок в кількох місцях. Листок треба підписати, подати час і місце зірвання. Коли на сторінці є більше місця як на два листки, то даемо інші, але такі, що споріднені з собою, або такі, що мають подібний вигляд. Також можемо клейти по азбучному порядку назви. Все одно, як упорядкуємо, але порядок мусить бути, бо тоді збірка виглядає краще.

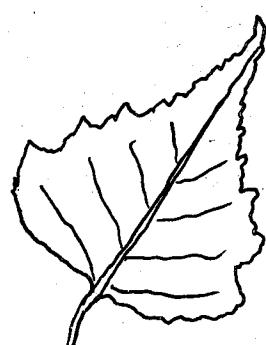
Для тих, що нічого не знають про листки, подаю рисунок та назви:

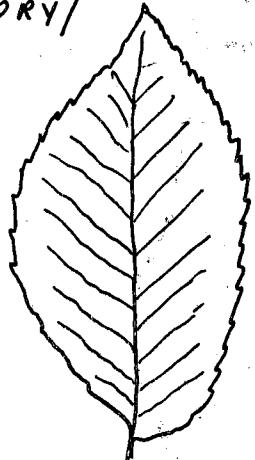
ВОЛОСЬКИЙ ГОРІХ
/BLACK WALNUT/

ГОРІХ /HICKORY/

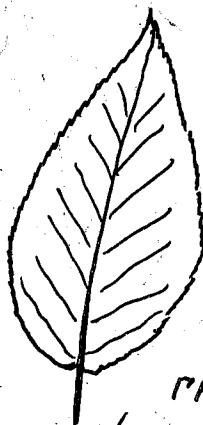
БЕРЕЗА
/BIRCH/

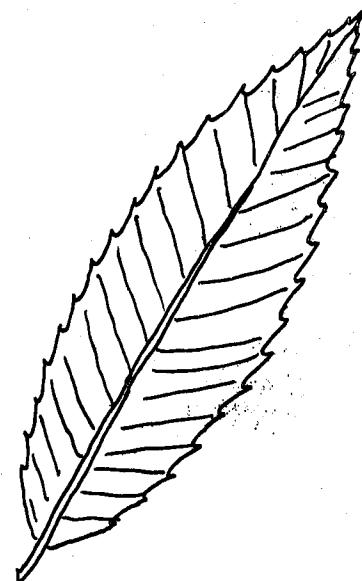
В'ЯЗ /ELDER/

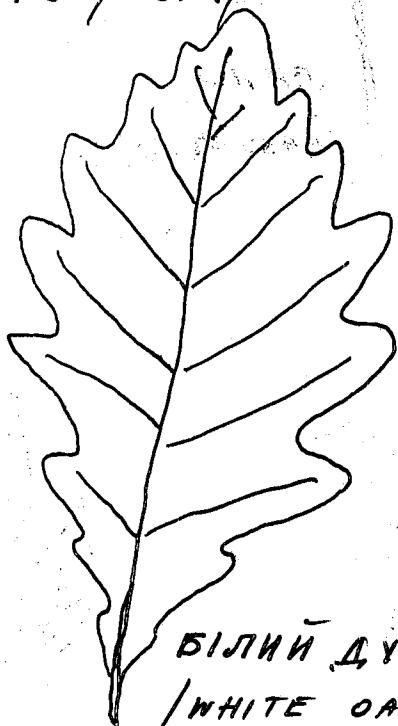
БУК /BEECH/

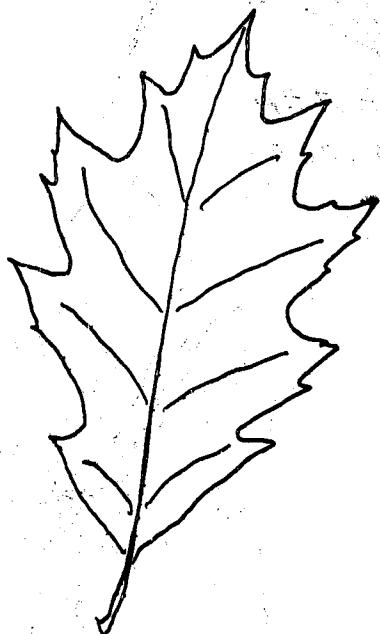
ГРАБ
/HORNBEAM/

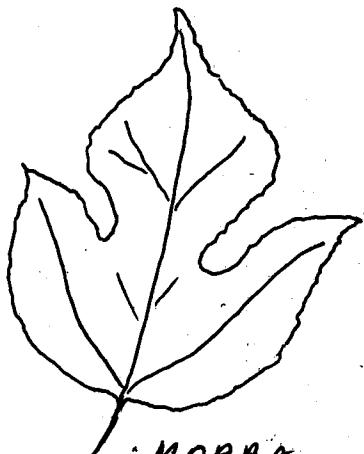
ЇДОМІЙ КАШТАН
/CHESTNUT/

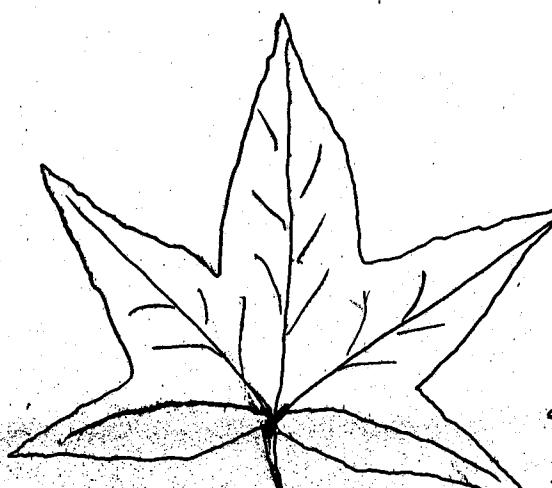
БІЛИЙ ДУБ
/WHITE OAK/

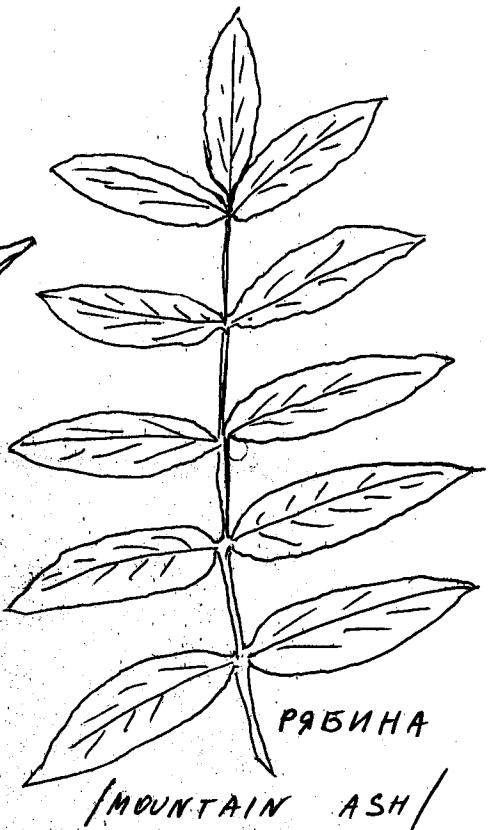
ЧОРНИЙ ДУБ
/BLACK OAK/

МОРВА
/MULBERRY/

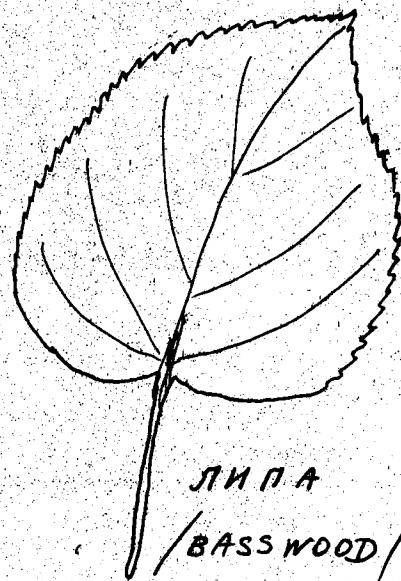
ГУМОВЕ ДЕРЕВО
/SWEET GUM/

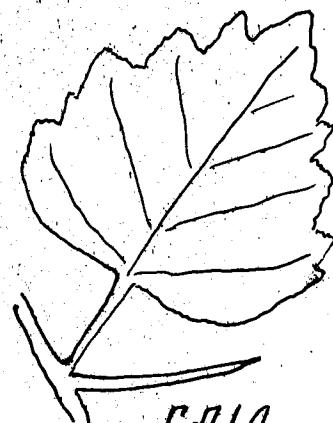
РЯБИНА
/MOUNTAIN ASH/

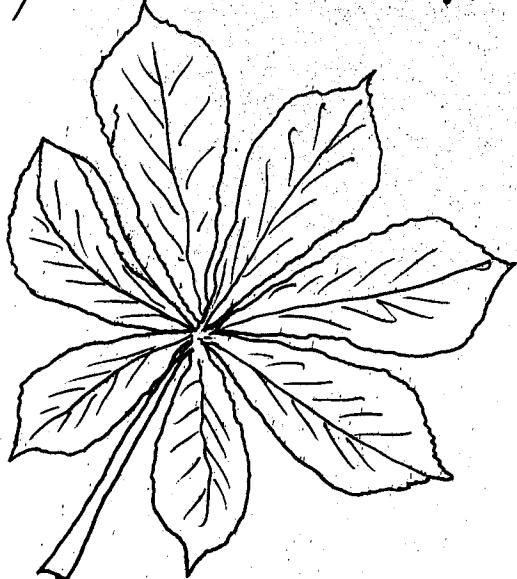
КЛЕН
/MAPLE/

ЛИПА
/BASSWOOD/

РІДІД
/HANTHORN/

КАШТАН /HORSE CHESTNUT/

ЯСЕН /ASH/

ОНК

Король українських звірів

Ведмідь, або як його називають Бурмило, Вуйко чи Місько - це найбільший та найсильніший мешканець наших гір Карпат. Живе він теж в усій Європі, Південній Америці й Азії. Він високий на 1.3 метра, а довгий на 2.20 метра / 3 1/2 стопи та 7 стіп /. Ведмідь дуже витривалий та легко поборює всякі перешкоди. Живе тільки у глибоких лісах. Любити жити самітником. Кожний ведмідь має свій терен, де полює, відпочиває, грається. На ньому він не терпить сусідства інших ведмедів. Свою "хатку", що ІІ називають лігвом, леговищем, Гаврою або барлогом, вибирає у недоступних місцях лісу, у скелях, поміж поваленими деревами, або серед багна.

Вигляд ведмедя трохи смішний: голову має кудлату, плоско-видовжену, на короткій шиї. Очі малі та не дуже гострі, зате видовжена мордочка завжди юхає на всі сторони. Вушка малі, але чуйні навіть на найменший шелест.

Всі кажуть, що ведмідь неповоротний, грубий, але такий він насправді не є. Він добре бігає і дуже любить людину. Знаменито лазить по деревах, ходить на задніх ногах та ловить рибу. Ноги його короткі, товсті, але озброєні страшними пазурами. Пластуни, що мандрували горами, бачили нераз дерева, що на них кора була здерта та висіла плахтами. Це робота ведмедів, бо на деревах вони гострять собі кігті.

Живиться "вуйко" ягодами, рослинами, корінцями, зерном, травою та м'ясом. Весною любить обідати пупляшки з дерев, Не гордує пташками і пташиними яйцями. На пасовищах, близько осель, робить великі шкоди. Ведміді, що живуть поблизу води, стають завзятими рибалками. Їдять тільки голову, а решту риби залишають на березі. Ведмідь - великий ласун на "подушечки" мурашок, що іх вигребує із муравлиць, а все найбільше любить мід. Часто гострює у пасіках, де робить великі спустошення.

Зимою, не маючи покиби, ведмідь засипляє. Складає собі вигідне "ліжко" із галузок, трави та моху та спить там до весни. Час-до-часу, коли стане тепліше, провідається й виходить із леговища, щоб покживитися. До весни дуже худнє, бо всю зиму служить йому харчем тільки товші, що назирався у нього під шкірою, на протязі літа.

Малі ведмідьки дуже гарні, веселі і знаменито бавляться. Вони зруечно лазять по деревах та є потіхою ведмедиці, що іх дбайливо виховують. Зловлені малі ведміді легко приручуються.

В Україні цигани виучують ведмедів різних штук, як отанцовати під музику, і ходять із ними від села до села та так заробляють гроші.

В зоопарках біля кліток із ведмедями завжди повно дітей.

Ведмідь, що раз лиши покоштував крові, стає кровожадний та жорстокий. Голос ведмедя схожий на мурликання кота. Вміє бурчати та воркотати. Хрумкає, як свина.

Ведмідь ненавидить вовків та псів, як і вони ненавидять ведмедя.

М'ясо ведмедя їдоме. Хутро ведмедів дуже тепло, але важке.

Про ведмедів є багато гарних казок. Тарас Шевченко у поемі "Відьма" згадує, як цигани водять ведмедів. Іван Франко присвячує у "Лисі Микиті" багато місця ведмідеві. У ЗДА можна дістати про ведмедів такі дві книжки: Аскель Мунте-І. Франко: "Ведміді" та Р. Завадович "Казка вигадка смішна про ведмідя ласуна". Прочитайте іх!

Л. Бачинський

Готуйсь, ч.: 8, 1955

ОСІННІ ЛИСТКИ

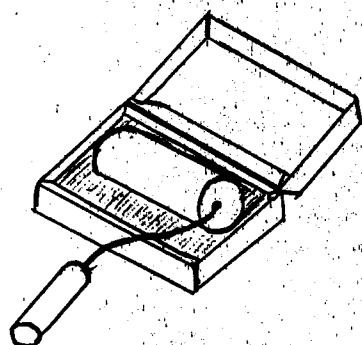
РИСУНКИ НА СТ. Ч. 32 ПОКАЗУЮТЬ РОВІТКИ ЯКІ МОЖНА ЗРОБИТИ ЗА ТАКИМИ СПОСОБАМИ:

1. ЛІПЛЕННЯ ЛИСТКІВ НА ПАПЕРІ
2. ДРУКУВАННЯ ЛИСТКІВ (ВІДБИТКИ)

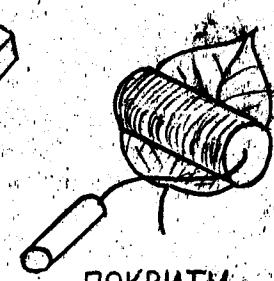
а) ОДИН БІЛЯ ОДНОГО

б) У ФОРМІ ВЗОРІВ ОДНОЇ КРАСКИ

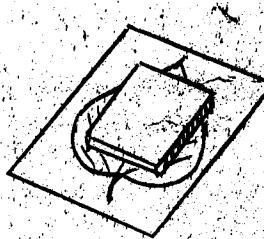
в) У ФОРМІ ВЗОРІВ КІЛЬКОХ КРАСОК, ВЖИВАЮЧИ ОКРЕМОГО ВАЛКА ДО КОЖНОЇ КРАСКИ.

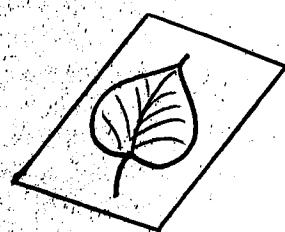
ЗВОГЧИТИ
ВАЛК ФАРБОЮ

ПОКРИТИ
ЛИСТОК ЧОРНИЛОМ

ПОКЛАСТИ
ЛИСТОК
ЧОРНИЛОМ
ДО ПАПЕРУ

НАДРУКОВАНИЙ
(ВІДБИТИЙ)
ЛИСТОК

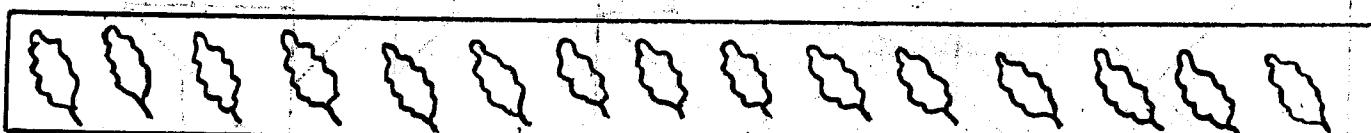
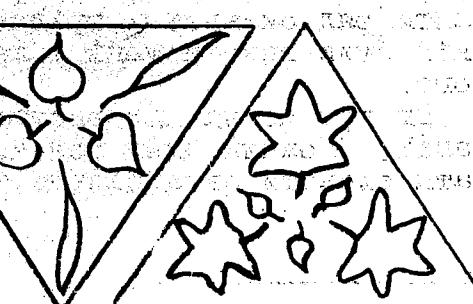
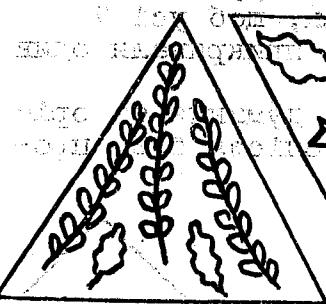
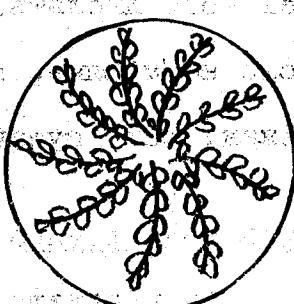
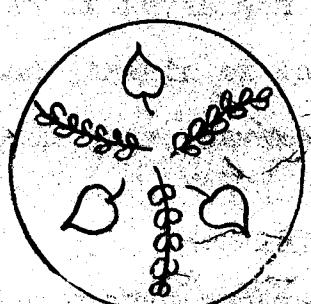
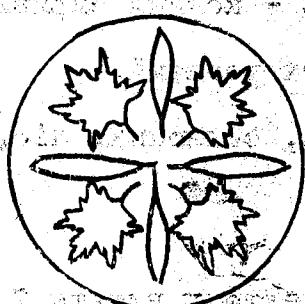
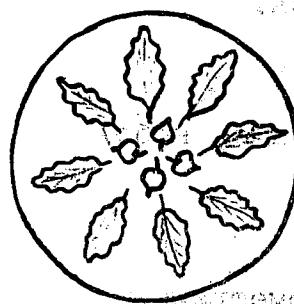
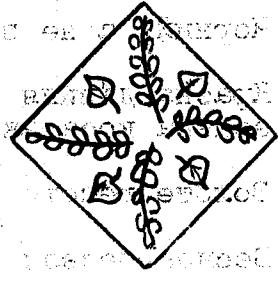
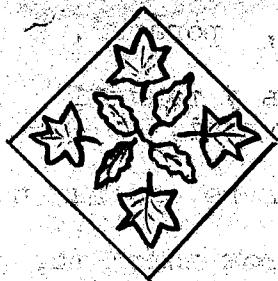
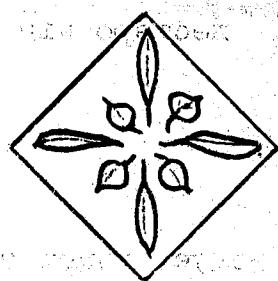
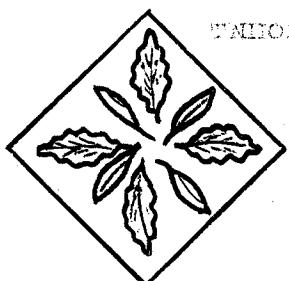
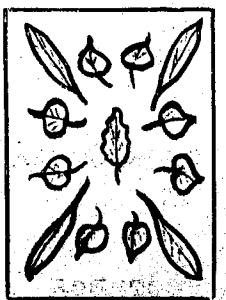
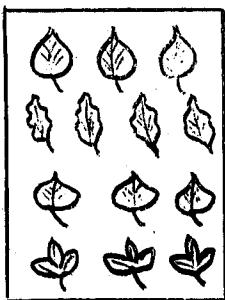
І ПРИТИСНУТИ КАРТОНОМ
АБО АВЩИНКОЮ

3. ВИТИНАННЯ ЛИСТКІВ ІЗ КОЛІРОВОГО ПАПЕРУ

ТА НАКЛЕЮВАННЯ ІХ;

а) У ФОРМУ ВЗОРІВ ОДНОЇ КРАСКИ

б) У ФОРМУ ВЗОРІВ КІЛЬКОХ КРАСОК

ЗАГАДКИ

Хоч не шию я ніколи, а голок завжди доволі

Хто народився з вусами?

У воді купався, а сухий застався

Хто на плечах свою хату носить?

Чорний, а не ворона, рогатий, а не бик, шестеро ніг без копит

Красна дівиця сидить у темнині
зелена коса аж на вулици.

Золоте решето добирного насіння повне.

Весною веселить, літом холодить, восени годує, зимою гріє.

Всі його люблять, а поглянути на нього - кожний скривиться.

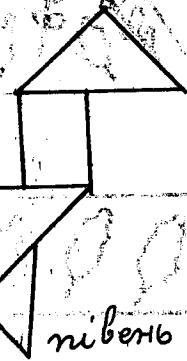
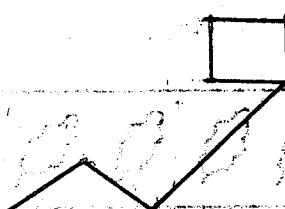
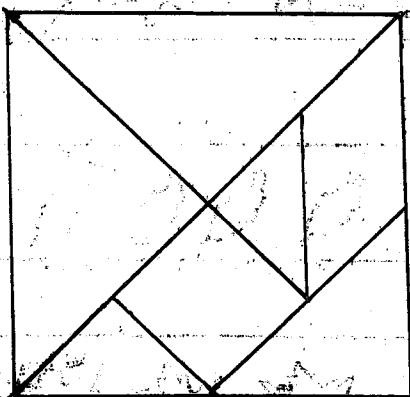
Ніде не міряне, вівці не лічені, пастух рогатий.

/Ізак, кіт, гусак, слімак, жук, морква, соняшник, ліс, сонце, небо/

Китайська ломиголовка.

Із квадрата твердого паперу або картону витяги 7 геометричних фігур, так як показано на рисунку. Із цих 7 кусків паперу можна зломити ряд силуеток предметів, звіжів, тощо, але так, щоб усі 7 кусків були використані і щоб вони навіть частинно не прикривали один одного.

Цю гру можна використати на сходинах для змагань думання та орієнтації. Кожний член роя найперше витяє 7 кусків, а спісля буде пробувати зложить якнайбільше фігур.

бермінк

півень

6нк

Влітку 1962 відбулися такі вишкільні табори:

З1-ий Вишкільний табір Новачьких Виховників "І в дорогу далеку" на Бобрівці коло Гартфорду, 23 - 30 ліпень 1962.

Командант: Сірий Орел Євген /пл. сен. Володимир Є. Кулинич/
Заступник команданта: Сестричка Світляна /ст. пл. Світляна Луцька/

Бунчужний: Сірий Орел Філько /ст. пл. Теофіл Старух/

Писар: Сірий Орел Юрій Г. /пл. розв. Юрій Головінський/

Прелегенти: сестричка Стакха /пл. сен. Евстахія Гайдиш/

Сірий Орел Орест /пл. сен. др. Орест Гаврилюк/

Сірий Орел Денис /пл. сен. Денис Беднарський/

Сірий Орел Роман П. /пл. розв. Роман Періг/

Сірий Орел Андрій /пл. розв. Андрій Витвицький/

Сірий Орел Петро /пл. розв. Петро Дармограй/

Сірий Орел Юрій Кальман /пл. розв. /

Члени Булави: сестричка Мирослава /пл. сен. Мирослава Януша/

сестричка Богдана /ст. пл. Богдана Кленор/

братчик Зенко /пл. розв. Зенко Стаків/

Учасники: Амстердам 1. пл. уч. Бішко Ірина

2. пл. уч. Варшона Михайло

3. пл. розв. Лаба Ліда

4. пл. розв. Максимюк Орест

5. пл. уч. Гарасимів Роман

6. пл. уч. Москаль Надія

7. пл. розв. Радович Дмитро

8. пл. уч. Руд'ко Ігор

9. пл. уч. Саляк Ярослав

Джерзі Сіті: 10. пл. уч. Кравчук Наталка

11. пл. уч. Малюца Мотря

12. пл. уч. Харченко Степанія

Елізабет: 13. пл. розв. Вальчик Валентина

14. пл. розв. Кобасовська Ірина

15. пл. уч. Магмет Мирон

16. пл. уч. Юрчак Степан

17. пл. уч. Федун Орест

Нью Брунсвік: 18. пл. уч. Панкевич Зенон

19. пл. уч. Ровенко Люба

20. пл. уч. Слободян Соня

Нью Гейвен: 21. пл. уч. Гіна Романа

22. пл. уч. Хома Лідія

23. пл. уч. Шумило Люба

Нью Йорк: 24. пл. уч. Вербовський Петро

25. пл. розв. Гайдиш Оленка

26. пл. розв. Дармохвал Марта

27. пл. розв. Кузьмович Христина

28. пл. розв. Навроцька Ірина

29. пл. розв. Саноцька Уляна

30. пл. уч. Стаків Борис

31. пл. розв. Стефанишин Давінка

32. пл. розв. Тимочко Мотря

33. пл. сен. Турко Михайло

34. пл. розв. Цігаш Ляриса

35. пл. розв. Черник Зенон

36. пл. розв. Яськів Ігор

37. пл. розв. Домарадзький Роман

Пасейк:

38. пл. розв. Медвідь Марта
 39. пл. розв. Путикевич Звенислава
 Сиракузи: 40. пл. розв. Білає Ірина /з Коговс/
 41. пл. розв. Возняк Ганя
 42. пл. уч. Ніліппішин Надія
 43. пл. розв. Проскуренко Маруся
 44. пл. розв. Шанц Зеня
 Трентон: 45. пл. уч. Лампіка Любомир
 46. пл. уч. Самокішин Ігор
 Філадельфія: 47. пл. уч. Терлецька Іванна
 48. пл. розв. Цегельська Ольга

В індивідуальному суперництві найкращісяси добули:

- 1-ше місце: пл. розв. Кузьмович Христина - 52 точки на 56 можливих
 2-ге місце: пл. розв. Санецька Уляна
 пл. уч. Малюца Мотря
 пл. уч. Яськів Ігор - всі по 49 точок
 3-те місце: пл. розв. Стефанишин Дзвінка
 пл. уч. Слободян Соня
 пл. уч. Гарасимів Роман - всі по 47 точок

32-ий Вишкільний Табір Новачків Виховників "Вечірний Вогник" на Новому Соколі, 24 - 29.УІ.1962. /на 2-ий ступінь КІВ/

Командант: Сірий Орел Орест /пл. сен. д-р. Орест Гаврилюк/

Заступниця команданта виховниця: сестричка Дарка /ст. пл. Дарка Турула/

Бунчужний: Сірий Орел Петро /пл. розв. Петро Дармограй/

Писар: Сірий Орел Юрій Г. /пл. розв. Юрій Головінський/

Прелегенти: Сірий Орел Леонід /пл. сен. Леонід Вачинський/

Сірий Орел Філько /ст. пл. Теофіл Старух/

Учасники: Акрон: 1. пл. розв. Іваницька Любомира

Боффало: 2. пл. уч. Волинець Рената

3. пл. уч. Гадзевич Лідія

4. пл. розв. Дорошак Христина

Клівленд: 5. пл. розв. Воляник Надія

6. ст. пл. Волчук Орися

7. пл. розв. Гук Юрій

8. пл. розв. Мельник Аркадія

9. пл. розв. Мельник Роман

10. пл. розв. Ковалісько Михайло

11. пл. розв. Кришталович Дзвінка

12. пл. розв. Нігуляк Оленка

13. пл. розв. Савчак Марта

14. пл. розв. Сушко Богдан

15. пл. розв. Турчиневич Ігор

Шікаго: 16. пл. розв. Турула Дора

В індивідуальному суперництві найкращісяси добули:

1-ше місце: ст. пл. Волчук Орися - 46 точок на можливих 50.

2-ге місце: пл. уч. Волинець Рената - 41 точка

3-те місце: пл. розв. Турчиневич Ігор

пл. розв. Нігуляк Оленка

пл. розв. Кришталович Дзвінка - всі по 40 точок

ЗАПЛЯНОВАНІ ВИШКОЛИ

- 22 - 29.XII.1962 Вишкільний курс новацьких виховників у Торонті /на 2-ий ступінь КІВ - для братчиків і сестричок/
- 22 - 29.XII.1962 Вишкіл діловодів новацьких з'єднань і новацьких таборів у Торонті.
- 29.XII. - 1.I.1963 Курс гніздових у Торонті /на 3-ий ступінь КІВ/.

ПОДЯКА

Редакція складає подяку пл. таборові "ЧОРНОГОРА" що відбувся в часі 23.XII - 2.I.1962 в Австралії на руки команданта М. Шевчука за привіт з табору і рівночасно новорічні та різдвяні побажання.

УВАГА - СЕСТРИЧКИ Й БРАТЧИКИ ! ! !

Чи знаєте, що саме відбувається велика випродаж КОМПЛЕТІВ ДОТЕНЕ-РІШНІХ ЧИСЕЛ " Г О Т У Й С Ъ ". Комплект юсіх доступних чисел /тепер 65/ коштує тільки \$2.00.

Замовляти на адресу Адміністрації "Готуйсь"
"Класт" Інк.
140-142, 2нн Аве.
Нью Йорк 3, Н. Й.

Поспішайте з замовленнями, бо деські числа вже на вичерпанні, і що пізніше, то менше повні комплекти одержите!

Редакція має на складі такі свої видання:

Вогонь Орлиної Ради ч. 21	/всього кілька примірників/
Вогонь Орлиної Ради ч. 23	/осіннє/
Вогонь Орлиної Ради ч. 24	
Чорноморець	/вмілість для новаків/
Гри	
Майстрування	/всього кілька примірників/

Кожний з вас повинен подбати, щоб зібрати якнайбільше різномідних матеріалів, як виховні журнали, дитячі журнали. Чим більша буде ваша бібліотека, тим легше буде вам провадити працю /головного укладати програми сходин/, тим більше діти скористають із вашої праці.